nihil plus quam christianos temptaret. Re-
spondit: Naturale odium quod inesse contra
viros virtuosos et quamvis ab eis se-
pe repellar, sed cum desiderio seduci-
endi infestus existo. Et quia in-
video homini de felicitate quam ipse
amisi, quamvis eam ipse recuperare
non possim, ipsam tamen aliis aufer-
re contendo. Addidit quoque quod Salo-
mon infinitam multitudinem demo-
num in quodam vase conclusit, et post
mortem suam cum de illo vase demo-
nes ignem mitterent et homines
ibidem magnum thesaurum puta-
rent, vas confregerunt et demo-
nes exeuntes aerem repleverunt.
His dictis virgo pedem levavit dicens:
Fuge miser, et demon statim eva-
nuit. Secura igitur effecta, quia
principem vicerat, ministro procul du-
bio superaret. Sequenti igitur die
convocato populo presidis iudicio presentatur
et sacrificare contempnens exuto cor-
pore eius facibus ardentibus usque
ad intima comburitur, ita ut cuncti
mirarentur quomodo tam tenera puel-
la tot posset tolerare tormenta.
Deinde in vase magno pleno
aqua ipsam ligari et poni fecit,
ut ex pene commutatione cresce-
ret vis doloris, sed subito terra commovetur
et cunctis videntibus virgo illesa
egreditur. Tunc quinque milia hominum
crediderunt et pro Christi nomine
ad mortis sententiam accepti sunt.
Prefectus autem timens ne alii conver-
terentur, statim beatam Margaretam
collari precepit. Illa autem orandi
inducias petens pro se et pro
persecutoribus suis necnon et pro
eius memoriam agentibus et se
invocantibus devote oravit, addens
ut quecumque in partu periclitans se invo-
caret illesam prolem emitteret.
Factaque est vox de celo quod sciret se
in petitionibus suis exauditam.
Surgensque ab oratione dixit
spiculatori: Frater, tolle gladium
tuum et percute me. Tunc ille uno ictu
caput eius amputavit
et sic martirii coronam accepit.
Passa est autem XIII kalendas
Augusti, sicut in eius historia
invenitur. Alibi legitur quod IIII
idus Julii. De hac sancta virgine quidam
sanctus sic ait: Sancta Margareta
fuit timoris dei plenissima probitate,
religione compunctione perfu-
sa, honestate laudabilis, pa-
tientia singularis, nihil in ea
contrarium christiane religionis invenie-
batur, odiosa patri suo, dilecta
domino nostro Jhesu Christo.

Gloriosissimos christiane fidei
principes apostolos annuis
solempnitatibus honorantes
fratres Christum ipsum dominum ac deum
nostrum, qui huius auctor est fidei,
debita religione veneremur.
Apostoli sermone sine dubio dicitur: nulli
quem gloriosum honorant nullos magis felices
esse eos honorare, nichil tantum
dignitatis quod debetur magistris illi
cuius magister sui exhibet, ut
ait ipse salvator ad discipulos:
Qui vos audit me audit et
qui vos recipit me recipit. Ve-
rba apostolorum tuenda in quibus se

xp̄s et tripi p(re)dicat et audiui
[illegible] fuit et illi quorum deuotio
delata ap(osto)lis in t(er)ris in x(rist)um
Credentes magis fr(atr)es hui(us) p(ro)mis-
sionis fine de simplicibus p(er) m-
inorum pro x(rist)i confessione suscep-
tis exultent(ur) qui q(uo)d de mar-
tirii morte leuat mites no(n)
dubitat tu(m) ipso regnare post
morte(m). Hi sunt q(ui) glo(rie) mediator
dei et hominu(m) manifestauit nome(n)
nu(m) d(omi)ne potentissimu(m) et annu(n)-
tiauit eis om(n)ia. Hi sunt qui ad
finem sunt principes sicut decem
t(er)ra quorum tuba predicationis
ad totius mu(n)di aures p(er)uenit.
Hi nemp(e) sicut ab initio viderit
et ministri fuerunt sermonis cui
dicerunt nobis insita regna cui
multa numq(ue) [illegible] copia et innu-
meri tu(m) illorum credibilia facte
signis et portentis et variis
virtutibus [illegible] spiritus s(an)c(t)i distribu-
tionibus. Hec sunt ea est q(ue) [illegible]
sine ulla [illegible] suscep-
[illegible] [illegible] cum viuificatio-
[illegible] [illegible] usque adeo ut p(ro)
[illegible] [illegible] assertione
[illegible] gratiam omni genere tor-
mentorum [illegible] non timeant [illegible]
[illegible] pro x(rist)o viuam gloriam [illegible]
[illegible]. Hi sunt qui repleti sp(iritu) s(an)c(t)o
[illegible] omni gen(er)e l(i)ngu(a)rum loquuntur et
[illegible] [illegible] arguunt [illegible]
[illegible] [illegible] predicant homines ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et predicationem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] est [illegible] adulsis eos
seu infidelitas tollerant p(er)
[illegible] [illegible] premissa [illegible]
cepta [illegible] [illegible] p(er) mundu(m)
distribuit p(er) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
augent p(er) [illegible] [illegible] et
per afflictionum angustias
usque in [illegible] [illegible] dilatanti
[illegible] adu(er)sitatibus et p(ro)spe-
ritatibus [illegible] patientia et p(er)seu(er)an-
tia vigilanti [illegible]. Isti sunt
no(n) solu(m) stelle sed sup(er) stellas
sunt q(ui)a stelle in celo ap(osto)li s(upe)r
celos sunt. Stelle de igne sen-
sibili ap(osto)li de igne intelligibili.
Stelle in die obscurant(ur) ap(osto)li
die ac nocte sine [illegible] [illegible]
[illegible]. Stelle [illegible] sole tenebrantur
ap(osto)li sole iustitie [illegible] [illegible]
unt. Stelle [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] ap(osto)li [illegible] in nubibus
[illegible] in aere. In aliis sicut
aliud [illegible] aliud appellatur
[illegible]. In ap(osto)lis vero [illegible]
[illegible] et in stellis [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no(n) solum [illegible] [illegible]
corpore sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] no(n) [illegible]
nocte no(n) [illegible] die no(n) dis-
soluunt [illegible] nec nocte obscu-
rantur nec tenebris obumbrantur.
Piscatores [illegible] [illegible] ap(osto)li et
illis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] pisces ca-
piebant [illegible] morte [illegible] [illegible]
homines [illegible] ad salutem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

erudiaverunt et illis absentibus
corpore. Vinea nunc floruit et
botros attulit. Fuerunt etiam colum-
pne quia virtute sua ecclesie robo-
ratum est. Fuerunt et fundamen-
ta qui in confessione eorum fundata
est ecclesia. Portusque qui tempesta-
tes omnes repulserunt. Gubina-
tores etiam qui orbem terrarum in viam
rectam duxerunt. Pastores qui
lupos abiecerunt et oves conser-
vaverunt. Aratores qui spinas
eradicaverunt. Medici qui vul-
nera nostra curaverunt. Fuerunt
et plantatores et structores
et textores et athlete et duces
et certatores et coronas gestan-
tes. Adducam paululum in medium
hec omnia fuisse. Vis eum plan-
tatorem videre? Audi. Ego plantavi
et apollo rigavit. Vis structo-
rem videre? Sicut sapiens inquit
architectus fundamentum posui.
certa Vis divinam videre? Sic pugno
inquit non ut aerem verberans. Vis
videre textorem? Ab iherosolima et
in circuitu usque ad illiricum inde
ad hispanias repletum est evan-
gelium. Vis athletam videre? Non
est nobis colluctatio contra ad-
versus carnem et sanguinem. Vis
videre ducem? Assumite inquit arma-
turam dei. Vis videre certantem? Bonum
inquit certamen certavi. Vis videre
coronatum? De cetero est michi reposi-
ta corona iustitie. Patres tui
piscatores orbem terrarum et in
ruinam euntem ad salu-
tem reduxerunt et in ruina

positum ad stabilitatem reduxerunt
non lanceas moventes non arcus
tendentes non sagittas mittentes
non pecuniam largientes non in
eloquentia confidentes pecunia non
indigentes sed regnum celorum pos-
sidentes non habentes humana sola-
tia habentes autem divinum solum. Ego
enim inquit vobiscum sum usque ad con-
summationem seculi. Peragraverunt
universum orbem oves sicut cum lupis
et cohabitantes cum bestiis non sunt
oves sed magis lupi ad ovium
consuetudinem sunt conversi. Novi
vitam viventes. ysaias ait. Qui
sunt isti qui ut nubes volant?
Non volare ut nubes dixit quia in
terra viventes erant terra fuerunt
per omnia que egerunt. Vivunt et per
providentia dei. In carne ambulantes
non secundum carnem militamus. Prio-
res etenim patres coniugiis uteban-
tur filios procreabant terras possi-
debant curis rei familiaris in-
tendebant. Istos autem propheta quos
videns terras deserere per terram
velut homines ambulantes non
eos nominavit sed ut nubes vo-
lantes coniugia non appetere filios
non procreare nichil in terra querere
nichil possidere. Volant enim quo-
niam et que sunt celestia con-
templantur. Quid enim quod non tangitur
quoniam in ea nichil appetunt. Isti
sunt quibus dominus dicit. Ecce ego
mitto vos hoc est ego qui vos
constitui qui vos de mundo elegi
qui ea que peritura sunt omnia non
[illegible] vobis qui etiam laborantibus

vobis condignam mercedem in futuro
in futuro ipse vos secundum nomen
vestrum et discipulis magistros fecit.
Nos fratres karissimi digni habebitur tam
beate sortis electione non enim dicit
a domino Intra in gaudium domini tui
sed ei dicit sedete et vos me-
cum super duodecim thronos iudican-
tes duodecim tribus Israel. Et de
quibus dicit Pater volo ut ubi e-
go sum et isti sint mecum. Volo et-
iam istos esse reges ut ego sum
rex regum. Volo et istos habere domina-
tionem ut ego sum dominus dominanti-
um qui ad ista ostenduntur fasti-
gia meritorum. Quis rex pugna-
turus contra adversarium regem prius
cogitat exercitum et sic vadit
ad pugnam sicut dominus contra dya-
bolum pugnaturus prius congregavit
apostolos ubi quasi milites expug-
nato enim dyabolo est perditio vinctus
Sagitta [illegible] in visceribus
eius est crucis signum. Spoliato
peccatis eius est conversio fidelium.
Et rex quidem terrenus congregat exerci-
tum ut illorum laboribus ipse gloriam
assequatur. Iste autem congregat apostolos
non ut eorum laboribus ipse gloriam
consequatur sed ut suo labore illis
victoriam prestet. Non autem peritos
grammatica non armatos dyale-
tica non inflatos rhetorica sed
discipulos [illegible] erudi-
tos et quidem ad piscatorum [illegible] doc-
trinam impolitos [illegible] pisca-
tores cum fidei [illegible] retibus ad
mare [illegible] illos pau-
cissimos [illegible] atque una et omni

genere tam multos pisces et tanto
mirabiliores quanto rationes etiam
ipsos philosophos cepit. Volens enim su-
perbam frangere cervicem non sumit
per oratorem piscatorem sed per pis-
catorem lucratur et imperatorem.
Si enim sapientes et divites ac
nobiles primum eligerentur merito
sibi tam rex se elegi viderentur. Pro-
pterea non elegit reges vel sena-
tores vel philosophos vel orato-
res sed elegit plebeios pauperes
indoctos piscatores. Unde et Na-
thanael doctus non est in apostolum
electus. Hi sunt qui prius servi-
li timore latuerunt ut mortem vitarent
et quibusdam impeditionibus precesserunt.
Post resurrectionem vero patent
accepimus in presentia plurimis pos-
set. Unde et in hac datione spiritus
dei. Augustinus [illegible] re-
nuntiant eis et [illegible]
[illegible] sunt. Liber [illegible] discipli-
nam [illegible] humilitas onera [illegible]
ad quam gloriam [illegible] producti sunt.
Et qui non solum de semetipsis se-
curi fuerunt sed etiam obligationis
aliene potestatem laxationis acceperunt.
Principatum supremi iudicii sortiuntur
ut inde quibusdam peccata remittant
quibusdam retineant. Et qui dis-
trictum dei iudicium metuunt etiam
iudices et alios dampnent vel
liberent qui semetipsos dampnari metuebant.

Erat quidam vir qui Archa-
dii et Honorii imperatorum de-
votus Eufemianus
nomine et vir nobilis fidelissima